

25 jaar VLR & *Romaneske* : de breinen achter het wonder

Inderdaad, de vereniging van afgestudeerde Leuvense romanisten (in de aanvangsfase Vlaamse oud-romanistenkring of VORK geheten) en *Romaneske* bestaan precies 25 jaar. En dat is niet niks. De gelegenheid, vonden we, om het woord te geven aan hen die al die jaren het voortouw namen en dit kleine mirakel waar maakten.

Maar eerst willen we er aan herinneren dat het bestaan van de vereniging en het tijdschrift het werk is geweest en nog is van een schare medewerkers. Moedige zielen die zich allemaal belangeloos uitsloofden ten bate van hun romanistieke medemens. Waarvoor ze onze dankbaarheid verdienen. Dit zijn ze dus, die negen wonderboys (van wie er acht reageerden) en die twee wonderwomen, lichtende voorbeelden voor de komende generaties. *May their names be remembered* .

1975-1978 : voorzitter/hoofdredacteur Louis Delcart (prom. 1973); secretaris Vincent Kortleven (1970).

1979-1981 : voorzitter Jean-Paul Glorieux (1967); hoofdredacteur L. Delcart; secretaris V. Kortleven.

1982-1984 : voorzitter Pierre De Rammelaere (1968); hoofdredacteur Daniel Keirsebilck (1968); secretaris Marie-Elise Ivens (1972).

1985-1987 : voorzitter P. De Rammelaere; hoofdredacteur Françoise Vanhemelryck (1977); secretaris M.-E. Ivens.

1988-1990 : voorzitter Luc Van Kerchove (1972); hoofdredacteur Guido Vanhee (1976); secretaris M.-E. Ivens.

1991-1993 : voorzitter L. Van Kerchove; hoofdredacteur Dirk Vaassen (1980); secretaris M. E. Ivens.

1994-1996 : voorzitter L. Van Kerchove; hoofdredacteur F.J. Mertens (1957); secretaris M.E. Ivens.

1997-1999 : voorzitter L. Van Kerchove; hoofdredacteur V. Kortleven; secretaris M.E. Ivens.

1. Wat deed u in die periode beroepshalve? En daarna?

Louis Delcart (LD) : Ik ben niet trouw gebleven aan het leraarsberoep. De afvalligheid is gebeurd in 1980, na 5 jaar lesgeven. In het begin van dat jaar ben ik gaan werken bij Bacob-bank, toen nog BAC. Eerst als lesgever Frans en vertaler, maar vrij snel ben ik, door de ervaring met *Romaneske* , ook bedrijfsjournalist geworden.

Sindsdien heb ik een carrière van 18 jaar bij Bacob achter de rug in verschillende departementen die hoe langer hoe minder met Romaanse te maken hadden: Opleiding, Interne Communicatie, Marketing, KMO's, Corporate Banking, Internationale Relaties. Daarvoor ben ik dan wel terug gaan studeren, zo rond de leeftijd van 38-40 jaar: Vlerick, EHSAL, K.U.L.. In de Alma Mater heb ik een Postgraduaat Bedrijfskunde doorlopen.

Eind 1998 heb ik mijn eigen consultancybedrijf opgericht. Ik werk nog steeds in de banksector maar nu als consultant en projectmanager, vooral in Centraal Europa en het Midden-Oosten.

Vincent Kortleven (VK) : Van december 1971 tot oktober 1981 was ik deeltijds lesgever aan het Instituut voor Levende Talen-KUL (Introduction au français des sciences économiques, Introduction au français des sciences politiques et sociales, avondcursussen algemeen Frans). Uit het ILT ontstond in september 1974 het Centrum voor Levende Talen (Onderwijs voor sociale promotie) waar ik deeltijds leraar Frans werd en vanaf 1976 ook deeltijds onderdirecteur. Na jaren (te) enthousiast lesgeven kreeg ik last van burned out verschijnselen. Gelukkig bood men mij de kans om m.i.v. 1

september 2000 voltijds adjunct-directeur van het CLT te worden.

Jean-Paul Glorieux (JPG) : Sedert 1977 (tja, is dat echt al 20 jaar geleden?) was ik directieattaché bij de Bacob-bank (toen nog BAC) : ik was namelijk ingegaan op een tip van Etienne Bastiaenen - ooit rubriekleider literatuur van dit blad – die me vertelde dat ze daar voor een 'hele boel dingen' iemand nodig hadden die goed Frans kende... Praktijkcursus Frans voor kaderleden en een speciale cursus voor departementshoofden, plus vertaling van diverse bankpublicaties was mijn beginopdracht. Terloops : tegelijkertijd werkte ik aan de voorbereiding van de publicatie van een doctorale dissertatie (1978-1980) over de invloed van een Duitse romanticus in Frankrijk eind vorige eeuw. Van 1980 tot 1987 was ik secretaris-generaal van Bacob Bank en stond vooral in voor de verslaggeving van de vergaderingen van het directiecomité, de organisatie en verslaggeving van de vergaderingen van de Raad van Bestuur, de documentatie- en vertaaldienst, het hostesses- en telefonistenteam, de verzendingsdienst en het “economaat”(tezamen zowat 55 mensen). Dat was in de periode dat Hubert Detremmerie voorzitter was van de bank.

Uiteraard geen makkelijke job in het begin: de activiteiten van banken in al hun aspecten goed beheersen, een heleboel zaken moeten en kunnen organiseren, de jaarrekening van banken en andere bedrijven kunnen interpreteren was niet meteen wat filologen tijdens hun opleiding als 'major' meekregen. Een behoorlijke talenkennis en wat organisatiezin waren bij het vervullen van die job ook wel een hulp.

In 1987 startte ik met een communicatiebedrijf (tekstproductie, vertaling, tekstaudit enz.) en verliet – in goede verstandhouding met de directie - de bank. Zij werd (en nadien nog vele andere banken vanaf 1988) een van onze goede klanten en is dat ook gebleven.

Aanvankelijk was het een éénmanszaak, met 2 medewerkers vanaf eind 1988, en in 1992 werd het een NV. We werken nu met een kernteam van 4 mensen: 2 economen, een secretaresse en ikzelf, en daarnaast een 30-tal externe correspondenten.

Pierre De Rammelaere (PDR) : Ik was fulltime leraar Frans aan het *Bisschoppelijk Lyceum der Grauwe Zusters* te Roeselare en diocesaan inspecteur Frans in de regio Zuid van het Bisdom Brugge voor ASO-BSO-TSO (ruim 60 scholen). En ben dat gebleven tot ik in 1991 parttime leraar Frans in hetzelfde lyceum werd en Pedagogisch adviseur Frans voor het Bisdom Brugge.

Nu ben ik alleen nog Pedagogisch Adviseur Frans. Sinds 1 september 2000 geef ik geen les meer. Als 55-plusser heb ik gekozen voor een trapsgewijs afscheid.

Françoise Vanhemelryck (FV) : Ik was lerares Frans in het Nieuwen-Bosch Instituut te Gent en docente Franse literatuur en vakdidactiek aan het Guardini Instituut voor Pedagogisch Hoger Onderwijs te Brussel.

Verder was ik als praktijklector verbonden aan de academische lerarenopleiding van de K.U. Leuven, toen nog algemeen aggregatie Romaanse talen genoemd.

Sindsdien heb ik in 1991 het secundair onderwijs - met wat nostalgie, dat geef ik toe - geruild voor een voltijdse opdracht aan de regentaatsopleiding van het Guardini Instituut dat, na de fusie met het Sint-Thomas Instituut (anno 1995), een composante van de Katholieke Hogeschool Brussel is geworden. De fusie bracht een opmerkelijke verandering in mijn opdracht teweeg: ik bleek de derde (en in leeftijd de jongste) romanist te zijn die begerig lonkte naar de beschikbare uren in de LSO-lerarenopleiding. Het eerste jaar na de fusie moest ik me tevreden stellen met 15 % in het regentaat en 85 % in de lagere normaalschool (onderwijzersopleiding). Toen de vernieuwde regentaatsopleiding een realiteit werd en er aan de Katholieke Hogeschool Brussel een lectoraat klassieke talen werd ingericht, kon ik aan de slag als lector Latijn. Een hele uitdaging! Maar zowel intellectueel als vakdidactisch de moeite waard. Het eerste academiejaar dat ik dat “nieuwe” vak

doceerde, voelde ik me wel bijzonder faalangstig. Maar dankzij vele contacten met én aanmoedigingen van vrienden classici én de vlotte respons van mijn studenten, ben ik op peil geraakt.

Toch blijf ik in hart en ziel romaniste en de weinige uren Franse literatuur en vakdidactiek die ik nog steeds mag verzorgen bij de aspirant-regenten Frans, doen me steeds weer openbloeien en geven me telkens weer een kick.

Ook mijn opdracht als praktijklector aan de K.U.Leuven zou ik in geen geval willen prijsgeven. Sinds ook daar vernieuwing intrad en de studenten een volwaardige aggregatieprogramma krijgen aangeboden, voel ik me er steeds meer in mijn nopjes. De vakdidactische seminaries die ik geef en de didactische stages die ik begeleid, zijn hoogtepunten en golfstromen in mijn academiejaren.

Sinds een aantal jaren ben ik, als medewerkster van het Centrum voor Permanente Vorming van de Katholieke Hogeschool Brussel, titularis van de nascholingen Frans en klassieke talen die op Campus Nieuwland doorgaan, op woensdagnamiddag. Voor het academiejaar 2000-2001 staan er zowat 7 onderwerpen geprogrammeerd. Ik kijk er naar uit, want inmiddels heb ik daar een gefideliseerd publiek vergaard en zijn we zowat een clubje vakdidactisch enthousiaste intimi geworden.

Tenslotte ga ik als freelance af en toe op stap om teamgerichte sessies te geven in de scholen die daarvoor kandideren bij de UFSIA. Ook dat is een boeiende opdracht die nieuwe contacten mogelijk maakt en me grote voldoening geeft.

Luc Van Kerchove (LVK) : Ik was voorzitter van 1988 t.e.m. 1999. Gedurende al die jaren was ik leraar Frans in het H.-Maagdcollege te Dendermonde en ik ben dat nu nog altijd.

Guido Vanhee (GV) : Docent Katholieke Hogeschool Zuidwest Vlaanderen – toen nog gewoon Hantal – + lector aggregatie Romaanse Filologie.

Dirk Vaassen (DV) : Tijdens de periode waarin ik hoofdredacteur was van *Romaneske*, van 1991 tot en met 1993, was ik docent Zakenfrans in het departement handelswetenschappen en bestuurskunde van de huidige Katholieke Hogeschool Leuven. Ik onderwees er sinds 1984 Frans en Franse handelscorrespondentie in de opleidingen bedrijfsbeheer (optie marketing) en secretariaatsbeheer. Vanaf april 1992 kreeg ik echter van de Katholieke Universiteit Brussel de mogelijkheid halftijds wetenschappelijk medewerker te worden op een project rond Taalpragmatiek en Zakelijke communicatie. Ik kreeg er te maken met terminografisch en bibliografisch werk en kon zelf een deelonderzoek over Franse handelscorrespondentie starten.

Vermits het projectmatig onderzoek aan de K.U.Brussel slechts van beperkte duur was, werd ik in augustus 1995 deeltijds universitair docent aan de Katholieke Universiteit Nijmegen, waar ik in de afstudeerrichting Internationale Bedrijfscommunicatie van de Letterenfakulteit instond voor de vakken Bedrijfstaal Frans (in het derde jaar) en Onderzoek Interculturele Communicatie (in het afstudeerjaar). In deze fertiele omgeving kon ik verder aan mijn onderzoek werken en verminderde ik stilaan mijn urenpakket in Leuven.

Toen scherpe budgettaire maatregelen aan 20% van het wetenschappelijk personeel van mijn departement aan de K.U.Nijmegen zijn baan kostte, werd ook mijn jaarlijks contract niet meer verlengd en ging ik terug fulltime naar de K.H.Leuven. Sedert oktober 1999 onderwijs ik echter ook gedurende één dag per week Zakelijk Nederlands en Zakenspaans aan de Université du Littoral te Dunkerque, in de licentieopleiding *Langues étrangères appliquées* en in een *maîtrise* bedrijfsmanagement en een D.E.S.S. (*diplôme d'études supérieures spécialisées*) in internationale distributie.

Professor F.J. Mertens (FJM) : In 1993 werd ik “toegelaten tot het emeritaat”. Een aantal collega's

vreesden blijkbaar dat ik in het beruchte “zwarte gat voor gepensioneerden” zou vallen. Als voorzorgsmaatregel stelden zij meteen voor dat ik hoofdredacteur van *Romaneske* zou worden. Na enige aarzeling - omwille van mijn gezondheidstoestand op dat ogenblik - ben ik op hun verzoek ingegaan.

Marie-Elise Ivens (MEI) : Sinds ik afstudeerde als romaniste (promotie 1972) heb ik steeds “buiten het onderwijs” gestaan. In concreto: ik was en ik ben nog steeds huisvrouw. Ik was ook actief in het verenigingsleven en deed vrijwilligerswerk.

Dit voldeed echter niet aan mijn verwachtingen en keek uit naar een grotere uitdaging. Die uitdaging kwam er toen ik in 1981 gevraagd werd als secretaris-penningmeester van de pas opgerichte vzw Vereniging van Leuvense Romanisten.

Het secretariaatswerk in strictu sensu omvatte de briefwisseling: ledenwervingbrieven, uitnodigingen voor Alumnidagen en recyclages, publiciteitswerving en dies meer. Daarnaast zorgde ik voor het actualiseren van het adressenbestand van de vereniging: een actueel adressenbestand is immers een onmisbaar gegeven voor een vereniging.

Als verantwoordelijke uitgever van *Romaneske* deed ik de trimestriële verzending van het tijdschrift: aanvankelijk gebeurde de hele verzending manueel (daarvoor verwijs ik naar vraag 3) maar sinds een aantal jaren wordt de verzending uitbesteed.

Het tweede luik van mijn functie waren de boekhouding en de financiën: betalingen registreren, betalingen uitvoeren, facturen en jaarrekeningen opmaken, de bijlagen bij de belastingsbrief opstellen, contacten met de bankinstelling, de taxatiedienst, de griffie van de Kamer van Koophandel enz.

In diezelfde periode was ik gedurende 5 jaar secretaris van het oudercomité van het Heilig Drievuldigheidscollège. Tevens volgde ik aan het Centrum voor Levende Talen achtereenvolgens een tweejarige cursus elementair Russisch en een tweejarige cursus elementair Portugees.

2. Hoe kijkt u terug op uw periode als voorzitter / hoofdredacteur / secretaris?

LD : Ik was de eerste voorzitterhoofdredacteur en vormde tandem met Vincent Kortleven. Het was pionieren en een heel avontuurlijke periode. VLR is als VORK ontstaan. De naam *Romaneske* heeft het krap gehaald van *Romania* . We hadden niks, geen reputatie, geen geld, geen drukkeruitgever, weinig maar degelijke redactieleden én heel veel enthousiasme en vooral vriendschap.

VK : Ik kan het niet beter zeggen.

JPG : In feite is dat voorzitterschap van de toenmalige 'VORK' eerder een toeval, in aansluiting op een vraag van de vorige voorzitter en op een paar initiatieven van de VLR over de rol van het Frans in het bedrijfsleven en interviews met filologen die buiten het onderwijs een baan hadden gevonden. Met genoeg denk ik terug aan die twee jaren: spectaculaire dingen zijn toen waarschijnlijk niet gebeurd: een paar initiatieven werden opgezet of verder uitgewerkt zoals contacten met uitgevers voor boekenbeurzen, contacten met de centrale alumnivereniging van de KUL, omvorming tot vzw enz.

PDR : Hoe ik terugkijk op de periode toen ik voorzitter was? Met een vleugje nostalgie. Het was onder meer de periode waarin ik me in woord en daad verzet heb tegen een aantal aspecten van het VSO. Où sont les neiges d'antan?

FV : Met heel veel vreugde, maar ook wat ironisch zelfverwijt. Als ik *Romaneskes* van die periode in

de hand neem, merk ik dat ik teveel zelf aan het werk ben geweest en niet genoeg delegerde naar andere medewerkers. Niet alleen vind ik er teveel artikels van mezelf in terug, maar ook herinner ik me dat ik zelfs het typwerk zelf deed, wat natuurlijk ook tot gevolg heeft dat elke fout (hoe klein ook) die ik erin ontdek, een openvloeiende vlek is in mijn romanistische fierheid! Hmm...

LVK : Ik vond het een boeiende en een aangename periode. De regelmatige contacten met de universiteit, de ontmoetingen met een aantal bijzonder interessante mensen, de organisatie van een aantal activiteiten en navormingen, de betrokkenheid bij ons tijdschrift, dat alles was een soort permanente navorming of een horizonverruiming die een nuttig complement was bij mijn beroepsbezigheden. Bovendien had ik het gevoel me op die manier ook nuttig te kunnen maken.

GV : een drukke, boeiende en leerrijke periode.

DV : Indien ik eind vorig jaar mijn kandidatuur stelde voor het voorzitterschap van de Vereniging, was dit voornamelijk omwille van de grote professionele voldoening, die het hoofdredacteurschap mij bijna tien jaar eerder had gebracht. Ik keek dus op deze periode terug met een vleugje nostalgie. "De goede oude tijd,...", weet u wel.

FJM : Eerlijk gezegd ben ik blij dat ik op het verzoek van mijn collega's ben ingegaan. Dank zij de mogelijkheden die computer en tekstverwerker toen al boden - en dank zij de hulp van het personeel van het Departement Linguïstiek - zijn wij er in geslaagd *Romaneske* een meer verzorgd uiterlijk en daardoor ook wat meer prestige te geven.

MEI : De functie van secretaris-penningmeester is een verrijking geweest. Zij bood mij de gelegenheid mensen te ontmoeten en contacten te leggen, niet alleen met professoren en studiegenoten, maar tevens met niet romanisten, zoals de medewerkers van het Alumnisecretariaat en collega's van andere studierichtingen in de Raad van Beheer en de Algemene Vergadering van Alumni Lovanienses en in het Kringoverleg.

3. Wat heeft u in toen bijzonder voldoening geschonken / ontgoocheld?

LD : Eigenlijk had ik nooit durven dromen dat 25 jaar daarna VLR en *Romaneske* nog steeds zou bestaan en het een jonge volwassene is geworden. De voldoening bestond erin dat de oud-studenten zich aansloten en bleven jaar na jaar. Het gaf wat ademruimte waardoor we naar Acco konden stappen om *Romaneske* te drukken. Daardoor kwamen er ook meer artikels en redactieleden. De komst van de PC heeft het werk daarna aardig draaglijker gemaakt. Een ander element van voldoening was ook de morele steun van de proffen: Marc Debrock, José Lambert en Jef Mertens namen daarbij het voortouw.

De ontgoocheling was ooit het verwijt van paternalisme te hebben gekregen. We wilden Romanisten ook wat anders voorschotelen dan enkel lesvoer. Wat wetenschappelijke diepgang en een wat bredere kijk op de maatschappij. Waarschijnlijk was dat wat vroeg, toen.

VK : Ontgoochelingen? Och... *Quand on n'a pas ce que l'on aime, il faut aimer ce que l'on a* . Heel jammer vind ik wel - maar dit overstijgt de VLR en *Romaneske* - dat we er in Vlaanderen niet in slagen één volwaardig tijdschrift voor leraren Romaanse talen op poten te zetten. Wat een zonde van al die verdeelde energie. Luc Van Kerchove en ik hebben in het bestuur hard moeten pleiten om uiteindelijk te komen tot de huidige, schuchtere samenwerking met *Romaniac* , het tijdschrift van de Gentse oud-romanisten. Dat heeft mij toen ...ja toch... eventjes sterk ontgoocheld.

Jammer ook dat onze jaarlijkse alumnidagen niet meer afgestudeerden lokken.

Gelukkig is er ook veel voldoening. In de eerste plaats de idee samen met andere vrijwilligers bezig te zijn met iets dat blijkbaar niet helemaal onnuttig is (600 abonnees is toch niet slecht?). Maar wat ik als hoofdredacteur bijzonder apprecieer is de actieve en trouwe steun van de redactieraad en van enkele vaste medewerkers. Zij maken mijn werk heel wat lichter.

Het verheugt me ook dat de afdeling Romaanse Taal en Letterkunde flink vertegenwoordigd is in die kern. Al zou meer interesse van het gros van de proffen en assistenten van Romaanse nog fijner zijn: er stroomt te weinig door van dat waarmee men in de Romaanse te Leuven allemaal bezig is.

JPG : Het team werkte goed omdat er overeenstemming was over wat gezamenlijk werd gepland o.m. door het secretariaat plus penningmeester (toen al en nog steeds Marie-Elise), door de redactie van *Romaneske* (toen al en nog steeds Vincent). Het idee 'OK, dat doen we' waar velen of zelfs iedereen konden achter staan is wel het fundament van elke vereniging. Dit is waar voor de VLR maar ook voor andere (alumni)verenigingen.

PDR : De sfeer in de redactieploeg was prima.

FV : Voldoening en ontgoocheling horen, denk ik, bij elke opdracht of onderneming. Toen ik hoofdredactrice werd, mikte ik op vernieuwing en evolutie. Ik hoopte nieuwe medewerkers aan te trekken en *Romaneske* verder uit te bouwen tot een volwassen romanistentijdschrift waarin zowel linguïstische knobbels als vakverliefden hun voer zouden vinden. Ik droomde van een evenwichtig uitgebalanceerd blad met een aantal terugkerende rubrieken, maar ook in elk nummer een frisse, verrassende wind.

Een deel van mijn verwachtingen werden waarheid. Een ander deel niet. De vaste rubrieken kwamen er en trouwe medewerkers leverden op tijd kopij voor de vier nummers van de jaargang. Maar de creatieve meerwaarde die ik aan *Romaneske* wou geven, wel, daar was ik eigenlijk zo een beetje alleen voor in de weer en dat maakte het geheel, denk ik, een beetje te... monogaam en te homofoon.

LVK : Via de organisatie van de jaarlijkse alumnidag heb ik getracht een aantal zaken onder de aandacht van onze geïnteresseerde leden te brengen. Zo bewaar ik zeer goede herinneringen aan onze alumnidag rond de Franstalige Belgische literatuur (met een schitterende voordracht door Pierre Mertens), de voorstelling van « Marie » van Marion Handwerker (met de bijzonder leerrijke interventie van scenarioschrijver Luc Jabon) of nog ons bezoek aan Luik en aan het Théâtre Arlequin. Bijzonder stimulerend vond ik ook de samenwerking met onze zusterverenigingen en met de Délégation culturelle et pédagogique van de Franse Ambassade. Deze contacten waren niet alleen bijzonder vriendschappelijk, ze hebben ook een aantal initiatieven mogelijk gemaakt zoals de publicatie van « Frans uw kans » of « Handboeken Frans in de kijker », onze gemeenschappelijke « Carte de professeur » of nog de organisatie van de « Week van de Franse Film » in Gent. Ontgoochelend was een soms (te) magere opkomst voor één of andere alumnidag, die niet in een correcte verhouding stond tegenover het aangeboden programma en tegenover de geleverde inspanningen. Maar de grootste ontgoocheling was toch wel de onverschilligheid van de meeste professoren en assistenten Romaanse filologie voor de activiteiten van onze vereniging. Ik heb dit eigenlijk nooit begrepen.

GV : Voldoening: de spontane medewerking van enkele collega's romanisten op wie je steeds kon rekenen;

ontgoocheld: de nalatigheid en slordigheid van sommige collega's die een bijdrage leverden.

DV : Wat me in de periode 1991-93 zo'n voldoening schonk, was enerzijds het bijzonder geslaagde *teamwork* met Luk Van Kerchove, de toenmalige voorzitter van de Vereniging. Maar ook de veelvuldige contacten met de zusterverenigingen in het Vlaamse Overlegcomité Leraren Frans, met het toenmalige *Bureau pédagogique* van de Franse Ambassade in Vlaanderen en met de Franse wetenschappers en didactici die ik heb trachten te strikken voor een bijdrage in *Romaneske*, waren erg stimulerend. Ontgoochelend was het dat het zo moeilijk was ook verdienstelijke Leuvense Romanisten in het (middelbaar) onderwijs te motiveren een bijdrage te publiceren in ons tijdschrift over hun originele didactische aanpak.

FJM : Tijdens die jaren heb ik met genoeg ondervonden dat vele collega's, oud-studenten en sympathisanten bereid waren - en bleven! - om ons tijdschrift uit te bouwen tot een waardevolle bijdrage tot de navorming van onze afgestudeerden. Ik dank hen er nogmaals voor. Ik had ook gehoopt dat mijn werk voor *Romaneske* mij de kans zou bieden om het "menselijk contact" met en tussen afgestudeerden wat meer leven in te blazen. Maar daarin zijn wij niet geslaagd. Ik betreur nog altijd dat zo weinig oud-studenten - en collega's! - belangstelling tonen voor de romanistendagen en voor andere initiatieven van de VLR.

MEI : Wat ik als secretaris verfoeide was de manuele verzending van *Romaneske* : tussen de 600 en 700 exemplaren, 4 maal per jaar en dit van 1981 tot en met 1996.

Dat ging dus als volgt. Het tijdschrift werd opgehaald bij de drukker. Thuis gingen de boekjes 4 maal door mijn handen: etiketten kleven, postzegels plakken, boekjes onder omslag steken en tenslotte met een touw pakken maken van 50 exemplaren elk. Vervolgens werd de zending in mijn auto geladen en naar het postkantoor gebracht. Meestal mocht ik daar zelf de vracht uitladen en in de daartoe bestemde karren deponeren.

Ik was dan ook enorm opgelucht toen vanaf 1997 de verzending uitbesteed werd.

4. Hebben de VLR en *Romaneske* volgens u nog een reden van bestaan?

LD : Het heeft nog meer reden van bestaan dan vroeger. Ieder universitair gevormde is gedoemd bij te blijven. En waar moet hij die informatie altijd halen? Op het internet? Jazeker. Maar niet iedereen is daarmee zo vertrouwd. De universiteit heeft bovendien de taak zijn oud-studenten te helpen bijblijven. Vandaar een oud-studentenvereniging en een oud-studententijdschrift.

VK : Ik voel mij verbonden met mensen en niet met organisaties, zij het de VLR en de K.U.Leuven. En als ik mij dan ook nog blind staar op alles wat nog beter kan : meer abonnees (600 op ruim 2000 afgestudeerden), meer respons van onze lezers en leden enz., ja dan twijfel ik daar wel 's aan.

JPG : Ik wist niet dat daaraan werd getwijfeld.

PDR : De VLR en *Romaneske* hebben alleszins nog een reden van bestaan. Er zijn ongetwijfeld heel veel romanisten die de band met de KUL erg appreciëren.

FV : Zeker en vast. Ik leerde de VLR kennen in 1977, toen ik promoveerde als romaniste. De vereniging bestond toen amper twee jaren en was nog pril en onervaren. In 1979 werd ik door professor Debrock uitgenodigd om een eerste redactieraad van *Romaneske* bij te wonen, naar aanleiding van mijn eerste artikel voor het blad: *Place à la poésie*, een bijdrage waarin ik de geboorte relateerde van een Frans gedicht in een 6^{de} sociaal-technische. Sindsdien ben

ik voor *Romaneske* blijven schrijven en dit met evenveel plezier en ijver als die eerste keer. Ik ben gewoon verslaafd aan *Romaneske* en zou liever om het even welke activiteit brossen dan mijn trimestriële bijdrage niet op tijd klaar te krijgen...

Volgens mij is de VLR een ruggengraat voor vele romanisten en is *Romaneske* een anker dat we elk trimester uitgooien in een nieuwe haven. Bij mijn stagebezoeken hoor ik dikwijls van mentoren dat ze warempel uitzien naar het komende nummer en daar echt hun gading in vinden. Sommigen verslinden alles; andere kiezen uit waarvoor ze bijzondere interesse hebben. Ik denk dat de VLR en *Romaneske* even onontbeerlijk zijn als de ochtendkrant of het avondjournaal... voor hen die op de hoogte willen blijven van wat er zoal gebeurt en evolueert in onze romanistenwereld.

LVK : Ik denk niet dat ik het twaalf jaar als voorzitter zou uitgehouden hebben, indien ik niet ja op deze vraag zou antwoorden. Contact houden met de universiteit waar men zijn opleiding genoten heeft, contact houden met jaargenoten en met collega's, navorming via ons tijdschrift en via onze activiteiten. Dat lijkt me al meer dan voldoende als bestaansredenen.

GV : Absoluut. Het is het enige concrete contact tussen oud-romanisten van Leuven.

DV : Als ik niet overtuigd was dat de Vereniging van Leuvense Romanisten en *Romaneske* nog steeds - en misschien nog meer dan vroeger - volle reden tot bestaan hadden, was ik niet opnieuw in dit bootje gestapt, terwijl ik toch wist hoeveel werkuren hierin kruipen. In een maatschappij waar *life long learning* hoog in het vaan staan, is er aan navorming van Romanisten ook een steeds groter wordende nood. Daarin trachten *Romaneske* en de Vereniging hun steentje bij te dragen. Verder verwacht ik dat *networking* voornamelijk voor Romanisten die hun loopbaan buiten het onderwijs uitbouwen, steeds belangrijker zal worden. En ook daar kan de V.L.R. een belangrijke rol spelen.

FJM : De vaste kern van 600 trouwe leden blijft een voldoende reden om de VLR en *Romaneske* verder uit te bouwen. Ongetwijfeld groeien er op dit ogenblik andere en snellere contactmogelijkheden tussen Universiteit en afgestudeerden, tussen professoren en oud-studenten, tussen jaar- of tijdgenoten, maar *Romaneske* blijft zeker een nuttige schakel in dat brede netwerk.

MEI : De VLR en *Romaneske* hebben zeker nog een reden van bestaan. Ze zijn een contactpunt tussen en een ontmoetingsplaats voor de afgestudeerden.

Zowel de vereniging als haar tijdschrift zouden hun identiteit dienen te behouden, onafhankelijk van andere zusterverenigingen en hun tijdschriften. Hiermee moeten we proberen in te gaan tegen de trend van de tijd namelijk de uniformisering en de nivellering.

Dit vergt echter een extra inspanning van bestuur en redactie die door hun vrijwillige inzet de drijvende kracht zijn voor het voortbestaan van de vereniging en van *Romaneske*.

5. Beantwoorden de vereniging en het tijdschrift aan uw verwachtingen? In welke richting zouden ze moeten veranderen / verbeteren?

LD : Ik zie de dimensie pedagogie en een beetje de dimensie wetenschappelijk onderzoek. Ik mis de dimensie business (communication), hoewel ik verneem dat meer dan de helft van de studenten niet meer naar het onderwijs gaan. En ik heb communication tussen haakjes gezet want ik zie dat Romanisten vaak verder gaan dan enkel Communication. Ik kan zo spontaan 5 Romanisten opsommen die het ver geschopt hebben in het bedrijfsleven.

Ik mis ook een kijk op nieuwe dingen: nieuwe Franstalige literatuur bijvoorbeeld. Wij kopen elk jaar de Goncourt, soms ook de Fémina of de Renaudot. Kwestie van de evolutie te volgen. Ik kijk vaak

naar TV5 in het buitenland om ook eens Frans-Canadese zenders en Suisse Romande te zien en te horen wat daar gebeurt op cultureel en economisch vlak.

VK : Mijn droom is, ik gaf het al aan, in Vlaanderen te komen tot één goedogend, vlot geschreven, inhoudelijk waardevol tijdschrift voor alle leraren Romaanse talen. Met een bijlage voor de verschillende oud-studentenverenigingen.

De realiteit is *Romaneske*, een tijdschrift voor oud-romanisten, zeker niet voor leraren alleen. En daar kan ik best mee leven. Maar op de vormgeving, de *mise en page*, ben ik inmiddels uitgekeken. Zo sober... Zeker als je vergelijkt met *Romanic* of *Français 2000*. Jammer genoeg heb ik geen "artistieke" aanleg en dus denk ik er meer en meer aan om het ontwerpen van een nieuwe maquette voor het tijdschrift uit te besteden.

Wat de inhoud betreft ontbreekt het niet aan ideeën. Louis reikt er een paar aan en andere geïnterviewden doen dat wellicht ook. Hun antwoorden zullen in elk geval nauwlettend gelezen worden. Nu nog wat meer tijd en een enkele extramedewerker...

JPG : Dat is een vraag waar een algemene vergadering zich zou kunnen over uitspreken.

Aanbevelingen vanuit een ervaring die niet die is van de grote meerderheid van de VLR-leden zouden niet erg relevant zijn. Toch een heel kleine suggestie: een aantal 'informele' rubrieken zijn steeds goeie 'aandachttrekkers', zoals Personalia. Maar dan niet zozeer adreswijzigingen enz. maar aankondigingen van professionele aard: aanstelling, benoeming, bevordering, overplaatsing, onderscheiding enz, situatie-interviews met romanisten in diverse beroepssituaties, of nog dit : ik verneem bijv. dat sommige jaren hun 10 of 25 jaar diploma vieren, wat aanleiding kan zijn voor een korte 'reportage' in *Romaneske* enz.

PDR : Wat kun je en mag je op dit niveau verwachten? Er wordt gewerkt met vrijwilligers die het al zo druk hebben in gezin en beroep. Elke inspanning om de Leuvense Romanisten te vertegenwoordigen, hun eventuele bekommernissen te delen en hun belangen te verdedigen is waardevol.

FV : Ik vind dat de VLR en *Romaneske* de laatste jaren heel mooi geëvolueerd zijn. Heel harmonieus. Ze hebben een eigen profiel uitgebouwd en een eigen stijl ontwikkeld die kenmerkend is voor de Leuvense romanistiek. *Romaneske* is verschillend van de andere Vlaams-Belgische romanistenbladen en kenmerkt zich door een breedgewaaierd aanbod aan vakdidactische, maar ook letterkundige en taalkundige bijdragen en stelt ook zijn tribunes open voor Hispanistiek en Italianistiek. De recensies brengen menig lezer op het spoor van nieuw lees- en lesmateriaal en de informatie omtrent eindverhandelingen, alsook de personalia zijn welkom voor al wie zich tot de Leuvense romanistenfamilie rekent.

LVK : Mijn voorzittersperiode is nog te dichtbij om op deze vraag een zinvol antwoord te geven. Maar ik ben ervan overtuigd dat mijn opvolger onze vereniging een nieuwe dynamische impuls zal geven.

GV : Het is moeilijk aan ieders verwachtingen te voldoen. Zoals het loopt, loopt het volgens mij prima.

DV : De vraag of de Vereniging en *Romaneske* aan de noden en verwachtingen van de Leuvense Romanisten beantwoordt, is mij in deze omstandigheden moeilijk objectief te beantwoorden. In het Bestuur van de Vereniging pleit ik voortdurend voor een kwalitatief hoogstaande navorming en ben ik, samen met het hele Bestuur, erg begaan met de vraag hoe wij de Vereniging en *Romaneske* aantrekkelijker zouden kunnen maken voor wie buiten het (middelbaar) onderwijs werkt en voor de

jongste generaties Romanisten.

FJM : Vrij regelmatig krijgen wij te horen dat *Romaneske* (bijna) uitsluitend gericht is op onderwijzensen. Nochtans wil ons tijdschrift zich wenden tot en openstaan voor alle afgestudeerden. Daarom zou ik graag - en zonder in het vaarwater van onze huidige hoofdredacteur te komen! - een oproep willen richten tot de oud-studenten die hun weg gezocht - en gevonden - hebben buiten het onderwijs. Het zou mij en vele anderen enorm genoeg doen indien zij hun "carrière" en hun werk zouden willen voorstellen in ons tijdschrift, en zo de kring van afgestudeerden meer ruimte en nieuw leven zouden schenken. Wordt dat iets voor het derde millennium?

MEI : De VLR groepeerde de afgestudeerden in de Romaanse taal- en letterkunde. *Romaneske* daarentegen is hoofdzakelijk een tijdschrift voor leerkrachten Frans: romanisten buiten het onderwijs komen zelden of nooit aan bod. Persoonlijk vind ik dit een tekort. Het aantal romanisten buiten het onderwijs groeit gestaag en er is voor elk wat wils: vele sectoren stellen romanisten te werk (zakenwereld, financiële sector, media, informatica, vertalers, zelfstandigen, ja zelfs politiciers). Het zou voor beiden leerrijk zijn elkaars ervaringen uit te wisselen in één en hetzelfde tijdschrift. Indirect zou het misschien bijdragen tot een verhoging van het aantal abonnees. Anderzijds mag *Romaneske* niet te academisch worden: sommige "specialismen" in litteratuur en linguïstiek lopen het gevaar hermetisch te zijn en aan de lezer voorbij te gaan.

6. Bent u nog lid van de VLR? En waarom?

LD : Ik heb 1 of 2 jaar afgehaakt maar ben terug aangesloten sedert vele jaren. Mijn vrouw is ook romaniste en "staat" nog in het onderwijs. Zij kan het tijdschrift wel gebruiken. En ik lees er nog wel eens in, vooral de meer wetenschappelijke stukken en de boekbesprekingen. En de personalia.

VK : Van de ruim 2000 afgestudeerde romanisten zijn er "slechts" 600 lid van de VLR. Maar aangezien ik zelf een aantal jaren afgehaakt heb kunnen de anderen op mijn begrip rekenen. En of ik - eens hoofdredacteur af - lid zou blijven? Ik ben het wel van plan maar durf het niet te zweren.

JPG : Lid van VLR ? Afgezien van een paar jaren 'vergetelheid' denk ik van wel: *Romaneske* lag onlangs op mijn werktafel.

PDR : Ik ben steeds lid geweest van de VLR uit sympathie voor de KUL en meer bepaald voor de Romaanse, mijn roots.

FV : Vanzelfsprekend. Ik heb met de VLR zelfs drie familienaamletters gemeen! Dus...

LVK : Ik denk dat ik altijd lid van de VLR zal blijven. De redenen heb ik hierboven aangehaald.

GV : Ja

DV : Uit solidariteit en omdat uit het bovenstaande zal blijken dat ik rotsvast geloof in de navormingsmissie van oud-studentenverenigingen van een universiteit zoals de K.U.Leuven, ben ik sedert mijn promotie in 1980 steeds lid geweest van de Vereniging. Sedert 1987 heb ik trouwens steeds in de mate van het mogelijke meegewerkt in de Redactieraad van *Romaneske* .

FJM : Uiteraard.

MEI : Ik ben lid van de vereniging, doch geen volledig “overtuigd” lid. Voor mij, als romanist buiten het onderwijs, is *Romaneske* een middel om op de hoogte te blijven van het reilen en zeilen in de universitaire wereld en meer bepaald in de onderwijssector.

Doch, precies omdat *Romaneske* weinig informatie biedt over de romanisten tewerkgesteld in andere sectoren dan het onderwijs, zou ik overwegen mijn lidmaatschap niet te hernieuwen.

7. Rekening houdend met uw ervaring en met wat u nu weet: hoe evalueert u van op afstand de relevantie van uw opleiding tot romanist? Welke accenten zouden er nu gelegd moeten worden?

LD : Het is een universitaire opleiding. Dat wil zeggen: je leert je weg zoeken, je leert bronnen raadplegen, je leert synthetiseren, je leert abstraheren en algemene conclusies trekken. Romaanse heeft het voordeel een breed culturele achtergrond te geven, een manier van analyses uit te voeren op teksten, het fenomeen taal wetenschappelijk te benaderen. Ik miste in Leuven een stuk de zelfwerkzaamheid via het maken van papers die we op UFSIA in de kandidaturen wel hadden meegekregen. Maar ik vermoed dat dit intussen bijgestuurd is.

Ik moet nog altijd nieuwe onderwerpen uitdiepen, informatie erover verzamelen en rapporten maken die dan tot actie aanzetten. Ik heb dat goed leren verwoorden. In verscheidene talen. Dat ook heb ik in Romaanse geleerd.

VK : Romaanse filologie was mijn derde keus, na Lichamelijke Opvoeding en Germaanse! De tijden waren boeiend (mei 68), de “unief” een leerschool, de Romaanse, tja, een beetje haat en liefde. En de aggregatie volstrekt waardeloos.

De huidige opleiding - inclusief de aggregatie - daartegenover lijkt me heel professioneel. Toch zal ook nu elke afgestudeerde romanist bij het begin van zijn beroeps carrière ontdekken wat voor belangrijks hij allemaal niet geleerd heeft. Ik heb me daar in de tijd erg druk over gemaakt maar denk nu dat het nooit anders zal zijn. En ook niet hoeft te zijn.

JPG : Een hele vraag. Als ik het goed begrijp komt het hierop neer: met wat je nu “weet” en rekening houdend met wat je nu professioneel bezighoudt (in casu: op tekst gebaseerde communicatie): zou je nog “Romaanse” beginnen?

Laten we de zaken vanuit mijn huidige en voorgaande praktijkomgeving bekijken. Een aantal profielkenmerken spelen een zekere rol : 'n goeie taalprofessional zijn die 1 à 2 talen vrij goed beheerst en zijn weg kan vinden in 2-3 andere; inzicht in een aantal domeinen uit het zakenleven; zin voor en correcte inschatting van teksten uit diverse beroepssectoren; teamleiding enz.

Louter theoretisch zou ik moeten zeggen: wellicht zou een combinatie economie MBA en communicatiewetenschappen schijnbaar een betere en voor de hand liggende keuze zijn geweest. Bekijk je de zaken louter “instrumenteel”, dan is/zijn dergelijke studierichting(en) een sneller bruikbaar “instrument”. Ook kan niet beweerd worden dat Romaanse filologie - om in de financiële sfeer te blijven - een fantastische 'belegging' was die snel (op korte termijn) professioneel meerwaarden heeft opgeleverd.

Goed, maar wat dan? Er is geen plaats om hier veel uit te weiden over de te zwakke of te sterke relatie tussen universitaire opleiding in humane wetenschappen, professionalisering en beroep. Om het met hetzelfde beeld te zeggen: mijn romanistenopleiding van toen – al waren de studenten 35 jaar geleden meer aangewezen op eigen initiatief - , verdiept door research en de inzichten verworven tijdens de voorbereiding van mijn doctoraal proefschrift, was als het ware een degelijke langetermijn belegging, uitgaande van wat economische- trendanalisten 'fundamentals' noemen. Het

zijn steeds die fundamentals die in de beroepspraktijk - welke ze ook is - moeten omgezet worden. Kortom: "toutes choses égales" was Romaanse voor mij helemaal OK. Ook veel aandacht voor wat ernaast gebeurde deed de rest.

PDR : We hebben een degelijke vorming gehad maar voor wie naar het onderwijs wou een te sterk filologisch gerichte vorming. Dat er ook een paar vakken werden gedoceerd waarbij je heel grote vraagtekens kon plaatsen, is ook wel waar. In de jaren 60 was de aggregatie alleszins een karikatuur. Er is gelukkig sindsdien heel wat veranderd. Maar hoe zit het met de algemene vorming van de huidige romanisten? Nu moeten ze heel wat minder geschiedenisvakken volgen. Ik heb dit aspect in onze vorming sterk geapprecieerd. Bestaat er nu geen gevaar voor 'à peu près-cultuur'? Welke accenten zouden er nu gelegd moeten worden? In het kader van de aggregatieopleiding zeker grote aandacht voor het snel evoluerend profiel van de adolescenten. Daaraan gekoppeld de welgekende problemen: hoe motiveer je de jongeren voor het Frans in een anglofiele wereld en überhaupt voor het leren zelf in een maatschappij waar het utilitaire, het onmiddellijk bruikbare, het rendabele en allerlei vormen van verloederend entertainment zo dominant geworden zijn?

FV : Ik schreef in voor Romaanse aan de K.U.Leuven in september 1973. Amper 5 jaar dus na mei 1968 en de Leuvense revolutie! In de Romaanse had die omwenteling gezorgd voor een frisse, jonge professorenploeg en waren de curriculumhouders nog niet gestabiliseerd. Maar als eerste-kanner was ik me daar helemaal niet van bewust en vol gedrevenheid begon ik aan mijn studies. Ik stelde me geen vragen rond de relevantie van al wat ik "leerde" in functie van een latere loopbaan in het onderwijs. Ik was gewoon heel vlijtig en enthousiast en gelukkig.

Toen ik tijdens mijn licentiejaren ook de aggregatiecursussen volgde, groeide het verlangen te gaan lesgeven. Zoals velen ondervond ik tijdens het eerste jaar in het secundair onderwijs dat ik tegelijkertijd teveel en te weinig kende om direct efficiënt les te geven op niveau van het middelbaar onderwijs. Het feit dat ik startte in het TSO confronteerde me onmiddellijk met een gebrek aan vakdidactische en pedagogisch-didactische inzichten. Het werd wat ploeteren en aftasten en leren op het veld... Maar al gauw ontwikkelde ik de nodige flexibiliteit om mijn lessen doelbewust en doelgroepgericht voor te bereiden en met soepelheid te geven.

Tijdens mijn loopbaan heb ik zowat in alle afdelingen les gegeven: ASO, TSO, BSO, LNS, MNS ... tot zelfs een interimmetje in de lagere school (5^{de} en 6^{de} leerjaar) en één jaar avondonderwijs ! En overall heb ik me gelukkig gevoeld.

Alhoewel ik er van overtuigd ben dat enthousiasme de beste sleutel is voor om het even welk professioneel domein en ook de beste slaagkansen geeft, ben ik wel heel erg blij dat de aggregatieopleiding nu veel grondiger onderbouwd is en meer facetten telt. De studiebelasting is natuurlijk heel wat zwaarder geworden voor de studenten, maar hun inzet wordt beloond met een vakdidactische expertiseontwikkeling die hun taak als leerkracht Frans zeker faciliteert en hen meteen in het zadel licht. De academische lerarenopleiding aan de K.U.Leuven is nu een volgroeiende en praktijkrijpe studierichting geworden.

LVK : Ik heb mijn opleiding als romanist steeds als positief of relevant ervaren. De kennis en de vaardigheden die ik me aan de universiteit eigen heb kunnen maken, zijn voor mij altijd nuttig geweest in mijn beroep als leraar. De specifieke lerarenopleiding die de aggregatie in de jaren 70 bood, was natuurlijk onvoldoende, maar de tijden waren toen anders en men kon in die periode relatief gemakkelijk die leemte zelfstandig opvullen. In de huidige onderwijssituatie zou dat niet meer kunnen, maar de lerarenopleiding van de nieuwe lichten romanisten aan de K.U.Leuven beantwoordt sinds jaren aan deze nieuwe behoeften. Het is bijzonder boeiend met jonge romanistenstagiairs in zijn klas te kunnen werken. Anderzijds moeten afgestudeerde romanisten over

een zeer goede kennis van het Frans kunnen blijven beschikken en ik vind dat men op dit vlak de eisen op een hoog niveau moet handhaven.

GV : De opleiding tot romanist heeft reeds een aantal veranderingen ondergaan. Steeds ten goede.

DV : Dat de opleiding Romaanse talen en letterkunde aan de K.U.Leuven op een wel heel hoog peil staat in vergelijking met andere gelijkaardige opleidingen in Europa, kan ik regelmatig aan den lijve ondervinden. Na twintig jaar ervaring in het (hoger) onderwijs, ben ik er wel niet zo zeker meer van dat ik - met wat ik nu weet - opnieuw voor een onderwijscarrière zou opteren. De geboden financiële zekerheid weegt misschien niet echt op tegen de nadelen van de vlakke carrière. En creativiteit en ondernemingszin vinden in het Vlaamse onderwijslandschap niet altijd even makkelijk hun weg...

MEI : Aangezien ik niet beroepsactief ben, kan ik mij moeilijk uitspreken over mijn opleiding als romanist en haar huidige relevantie.

8. Heeft u aan die periode leuke anekdotes overgehouden?

LD : Vincent en ik lieten de teksten op stencil typen en hadden dan de gewoonte die stencils zelf af te drukken op 500 exemplaren. In het begin gebeurde het stencilen op mijn school, Jan-van-Ruusbroec in Brussel, waarna we de hele papierwinkel verhuisden naar het CLT in Leuven om ze met een trieermachine te bundelen en dan in te binden met Pattex. Dat gebeurde meestal 's zaterdags in de Dekenstraat. Op een zaterdag waren we binnengesloten door een overijverige conciërge. We zijn dan via de vensters van de eerste verdieping naar beneden moeten klauteren om hem te gaan verwittigen. Een heel avontuur. Het is ook de aanleiding geweest om eens naar Acco te stappen en zeer vroeg het nut van een computer in te zien.

VK : Echte anekdotes zijn uit mijn geheugen verdwenen. Maar herinneringen zijn er nog wel. Louis die op het schitterende idee gekomen was om voor elke aflevering van *Romaneske* een andere, authentieke foto te kiezen. Schitterend inderdaad... ware het niet dat toen des voorzitters-annex-hoofdredacteurs kleine voorraad uitgeput was hij (of was het zijn vrouw Karin? of allebei?) telkens in extremis zelf op stap moest om ergens nog gauw een treffende shot te gaan maken.

En dan de zaterdagnamiddagvergaderingen bij Marie-Elise, wanneer naar het einde toe de koffiekant en hoge stapels belegde boterhammen op tafel verschenen.

Of die stencils waarop de artikels getypt werden, eerst door onszelf en later door een - uiteraard in het zwart werkende - professional. Fouten werden bedekt met een laagje speciale rode vernis (en maar blazen om dat spul sneller te doen drogen!) en daarover werd dan de verbetering getypt. Maar als het potje leeg was, de winkel toe en de deadline nabij, ja, dan moest naar de nagellak van onze partner gegrepen worden.

Dat waren dus de heuglijke tijden van de gewone typmachines waarmee je de teksten in de stencil moest inrammen. Maar die dingen vroegen je tenminste nooit "Wilt u de wijzigingen in ... opslaan?" terwijl je druk aan 't telefoneren en tegelijk met de toetsen aan 't spelen was. Zodat je, afwezig voor je uit starend, ook niet op "nee" kon klikken. Stencils waren dus lastig maar je kon ze niet wissen.

FV : Wel... twee leuke herinneringen aan mijn redacteurjaren zijn enerzijds de bestuursvergaderingen bij onze onvolprezen penningmeesteres, Marie-Elise Ivens, en anderzijds het sleuren en leuren met kilo's stencils !

De bestuursvergaderingen bij Marie-Elise geurden altijd naar versgemaakte wafels en op de koffietafel verschenen daarbij ook koffie- en theekannen en boterhammentorens... Het waren altijd

gezellige, huiselijke vergaderingen die meer op een gastvrij onderonsje leken dan op een stoeve redactieraad. Proficiat en dank aan Marie-Elise die zich zo totaal inzette voor onze vereniging en ons tijdschrift, al die jaren lang!

De andere herinnering, het sjouwen met al die stencils, doet me nu oprecht lachen met mezelf. Waarom heb ik in godsnaam geen typiste gezocht en heb ik mezelf al dat typewerk aangedaan? Want ja, al de artikels die ik toegezonden kreeg voor ons blad, hertypete ik op stencils en bracht het hele pak zelf naar Acco. Excès de zèle nuit au bon sens !

LV : Een aantal jaren geleden hadden wij in het Rekencentrum een navormingsnamiddag en -avond georganiseerd over het gebruik van CD-ROM en Internet in de lessen Frans. Na afloop, omstreeks 23u, zou ik de gastspreker vanuit Heverlee gidsen naar een hotel in het centrum van Leuven. Aangezien onze wagens niet op dezelfde parking stonden, zouden we, elk met zijn wagen, mekaar opwachten aan de ingang van één van beide parkings. De dame in kwestie verscheen echter niet op de (nochtans duidelijke) plaats van afspraak. Wat doet een verantwoordelijke voorzitter in zo een geval ? Eerst wachten, dan alle parkings verkennen, terug binnen gaan in het Rekencentrum, post gaan vatten op een andere gelijkaardige plaats, naar Leuven rijden, samen met Mark Debrock navraag doen in een paar hotels, om tenslotte met een ongerust geweten – erg onbeholpen zag die dame er wel niet uit, maar toch – naar Lokeren te rijden. De volgende morgen, net voor ik naar school wou vertrekken, een kort telefoontje: ik had me toch geen zorgen gemaakt? Ze had gewoon bij het starten van de wagen haar plannen gewijzigd en ze was de nacht gaan doorbrengen bij familie in Lille: zo was ze al een eind op weg naar Amiens.

DV : Dit is mijn achillespees: leuke anekdoten vergeet ik toch zo vlug...

MEI : De uitgaande briefwisseling werd getekend met de initialen van mijn voornaam en mijn familienaam (M.E. Ivens), gevolgd door de vermelding van mijn functie. Meestal ontving ik een antwoord gericht aan “Geachte heer (Ivens)”, “Geachte heer secretaris”. Na een tijdje heb ik achter mijn familienaam en tussen haakjes “Mevr.” gevoegd !

In de vergaderingen van de Raad van Beheer van Alumni Lovanienses was ik, buiten Mevrouw Isabel Penne (secretaris van Alumni Lovanienses) vaak de enige aanwezige vrouw. Aanvankelijk was het even wennen maar desondanks heb ik er mij altijd thuis gevoeld.

Het heeft mij steeds verbaasd dat er in de diverse kringbesturen zo weinig vrouwen terug te vinden zijn.

9. Welke vraag hebben we vergeten te stellen ? En wat is uw antwoord daarop ?

JPG : Vraag me wat de *roots* van *Romaneske* zijn... Tijdens het academiejaar 1963-64 namen Marc Goedemé (1965), die toen preses was, en Jean Verburg het initiatief tot de oprichting van een studentenblad. Enthousiasme en schrijverspotentieel zat maar op een treffende naam kon men niet zo vlug komen. Dat was zonder de verloofde van Marc Goedemé gerekend, Henny Van Engeland, een niet-romaniste die op het briljante idee kwam het blad *Romaneske* te noemen. En zo geschiedde. Medewerkers waren o.a. Pierre Bodeux, Paul Goris, Paul Nelis, Marcel Vanderhoydonck, Jean Verburg zelf - die een talentvol tekenaar was -, Liesbeth Walckiers en *un certain “maître des plaisirs”* ofte Petronius ofte José Lambert. *Que sont les plaisirs devenus ?*

Omdat het toen al aan het rommelen was rond de Vlaamse kwestie liet ook *Romaneske* zich niet onbetuigd. Zodat de preses twee maal op het matje werd geroepen bij professor Jodoigne die niet gediend was van flandrofiele oprispingen. Men vergete daarbij niet dat de Vlaamse romanisten in die tijd voor alle Romaanse vakken college liepen met de Franstalige romanisten.

Het studentenblad *Romaneske* leefde gelukkig... maar had een kort leven. Ik ben wel blij dat bij de oprichting van de VORK in 1975 de naam *Romaneske* het uiteindelijk haalde van *Romania* . *Honneur aux ancêtres* ?

PDR : De vraag die u niet gesteld hebt: of de studies van Romaanse een stukje geluk in mijn leven hebben gebracht. En op deze vraag antwoord ik zonder aarzelen positief.

FV : Of ik nog een nieuw mandaat als hoofdredactrice ambieer, zou een laatste vraag kunnen zijn. Neen hoor. Maar wel blij dat ik het geweest ben en blij dat er zo'n goede opvolgers zijn!

DV : Een hamvraag voor de middellange toekomst, lijkt mij deze van samenwerkingsverbanden met andere, gelijkaardige beroepsverenigingen. Wat met het O.V.L.F.? Zullen de verschillende oud-studentenverenigingen Romaanse in Vlaanderen naar elkaar toegroeien? Kan er geen nuttige synergie gecreëerd worden met onze zustervereniging van de Université Catholique de Louvain? Maar vooral: wat met onze eigen afgestudeerden die niet leraar of lerares Frans zijn geworden in een middelbare school in Vlaanderen? Zullen we stilaan een dubbele weg moeten inslaan en ook hier partners moeten zoeken uit Germaanse e.d.? Uw suggesties zijn uiteraard hartelijk welkom op het secretariaat van uw Vereniging!